

Gravida och ammande arbetstagare

Syfte

Umeå universitet vill med denna regel förebygga att gravida kvinnor, nyligen förlösta kvinnor och kvinnor som ammar, utsätts för faktorer eller förhållanden i arbetet som kan medföra ohälsa eller olycksfall.

Arbetsmiljöregler

Regler kring gravida och ammande arbetstagare framgår av Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2007:05. I föreskriften anges att en arbetsgivare som blivit underrättad om arbetstagarens tillstånd eller förhållanden enligt 2 §, genast ska undersöka om kvinnan i sitt arbete utsätts för någon av de arbetsmiljöfaktorer eller arbetsförhållanden som anges i bilagan till föreskriften eller därmed jämförbara förhållanden. Arbetsgivaren ska vidare bedöma risken för skadlig inverkan på graviditet eller amning eller för annan ohälsa. Vid riskbedömningen ska hänsyn tas till arten, graden och varaktigheten av exponeringen. Arbetsgivaren ska därefter avgöra vilka åtgärder som ska vidtas.

Ansvar

- Rektor är ansvarig för detta styrdokument på central nivå.
- Dekanus är ansvarig för att styrdokumentet förs ut till respektive institution/motsvarande. Dekanus har även ett uppföljande ansvar för att styrdokumentet blir tillämpat på respektive institution/motsvarande.
- Prefekt/motsvarande är ansvarig för att vidta de åtgärder som framgår av dessa regler samt upprätta en handläggningsordning för "Gravida och ammande arbetstagare".

Vid behov av stöd och hjälp kan berörd chef vända sig till Personalenhetens arbetsmiljösamordnare.

Krav på skriftliga rutiner för gravida och ammande arbetstagare

Respektive institution/motsvarande skall arbeta fram vilka rutiner som ska gälla vid den egna arbetsplatsen. Detta kan göras med stöd av vägledningen i bilaga A.

Vägledning i samband med att en rutinbeskrivning ska tas fram för ”Gravida och ammande arbetstagare vid institution/motsvarande

Det är lämpligt att prefekten utser en projektgrupp som svarar för utarbetandet av handläggningsordningen. I projektgruppen bör delta en representant från institutionsnivån, arbetsmiljöombud och lämpligt antal representativa från verksamheten. Initialt är det lämpligt att arbetsmiljöingenjör från företagshälsovården deltar.

Gör en lista på arbetsmiljöfaktorer och arbetsmiljöförhållanden som bedöms kunna innebära skadlig inverkan på graviditet, amning eller för annan ohälsa. De faktorer eller förhållanden som ska beaktas är följande;

1. Fysikaliska faktorer (vibrationer, buller, magnetfält etc)
2. Belastningsergonomiska faktorer (manuell hantering, arbetsställningar, fysisk uttrötning etc)
3. Biologiska agens (Riskklasserna 2, 3 och 4 enligt föreskriften Mikrobiologiska arbetsmiljörisker)
4. Kemiska ämnen (cancerframkallande och reproduktionsstörande ämnen etc)
5. Psykosociala faktorer (psykisk uttrötning, våld eller hot, kränkande särbehandling etc)

Gör en riskbedömning av listade arbetsmiljöfaktorer och arbetsmiljöförhållanden. Bedöm risken för skadlig inverkan på graviditet eller amning eller för annan ohälsa. Vid riskbedömningen ska hänsyn tas till arten, graden och varaktigheten av exponeringen. Använd rådtexten i föreskriften vid riskbedömningen. Avgör därefter vilka åtgärder som ska vidtas.

Ange därefter i rutinbeskrivningen de riskbedömda faktorerna eller förhållandena samt vad som gäller utifrån bedömningen.

Sammanställning

Här redovisas det sammanfattande resultatet och vad som gäller utifrån riskbedömningarna. Två exempel anges.

Typ av arbetsmiljöfaktor, -förhållande.	Vad gäller (förbud, ok)	Datum för riskbedömning o uppföljning	Skyddsinstruktion för arbetet (ange var den finns)	Riskbedömning (ange var den finns)
Arbete med ämne XXX	Ok	2009-05-15 2012-05-15	Se skyddsinstruktion ZZZ	Se riskbedömn. YYY
Arbete med annat ämne www	Förbud	2009-05-15		Se riskbedömn. ttt

Förbud innebär att en gravid eller ammande inte ska arbeta med denna faktor eller under dessa förhållanden. **Ok** innebär t ex att en gravid kan arbeta med denna faktor eller under dessa förhållanden dock med vissa skyddsinstruktioner eller åtgärder för arbetet.